

REKOMENDUOJAME NEDELSTI IR KUO SKUBIAU ATSIIMTI KALIO JODIDO TABLETES

Siekiant tinkamai pasirengti galimoms branduolinėms ar radiologinėms avarijoms, 17 savivaldybių, esančių 100 km spinduliu nuo Astravo atominės elektrinės, nuolatiniais gyventojams yra skirtos kalio jodido tabletės.

Nuo 2025 m. balandžio 3 d. iki šiol kalio jodido tabletės atsiėmė apie 45 procentai Elektrėnų savivaldybės gyventojų (11 016 gyventojų).

Elektrėnų savivaldybės nuolatiniai gyventojai skirtas kalio jodido tabletės turi galimybę paimti savivaldybės teritorijoje esančiose vaistinėse:

Vaistinės pavadinimas	Adresas
„Camelia“	Rungos g. 8, Elektrėnai
„Camelia“	Draugystės g. 13, Elektrėnai
„Camelia“	Kauno g. 24A, Vievis
„Eurovaistinė“	Rungos g. 4-1, Elektrėnai
„Eurovaistinė“	Kauno g. 22, Vievis
„Norfos gintarinė“	Sabališkių 1J, Elektrėnai
„Norfos gintarinė“	Šviesos skg. 2, Vievis
„Gintarinė“	Taikos g. 6B, Elektrėnai
„Gintarinė“	Vilniaus g. 38, Vievis

Kalio jodido tabletės bus išduodamos pagal automatinį būdą suformuotus e. receptus (ar receptas jau pratęstas, patikrinti galima prisijungus prie savo paskyros elektroninėje sveikatos paslaugų informacinėje sistemoje www.esveikata.lt).

Rekomenduojame nedelsti ir atsiimti kalio jodido tabletės kuo skubiau, nes receptai nebus atnaujinami nuolat.

Atsiimant kalio jodido tabletės būtina pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Pagal e. receptą vienam gyventojui priklauso keturios nemokamos kalio jodido tabletės, nepriklausomai nuo amžiaus.

Už negalintį į vaistinę atvykti asmenį jam priklausančias kalio jodido tabletės gali atsiimti ir kitas asmuo, pateikęs to gyventojų asmens tapatybės dokumentą (tvarka analogiška kaip perkant ir kitus vaistus pagal receptą).

Vienas šeimos narys gali paimti kalio jodido tabletės visiems kartu gyvenantiems šeimos nariams, tačiau būtina pateikti visų šeimos narių asmens dokumentus.

Daugiau informacijos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos svetainėje (nuoroda į Sveikatos apsaugos ministerijos svetainę <https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-prieziura/ekstremaliuju-situaciju-prevencija-ir-valdymas/informacija-apie-kalio-jodido-tabletes/>).

Kalio jodido (KI) tablečių vartojimas įvykus branduolinei avarijai

1. Kalio jodido (KI) tabletės skydliaukės apsaugai **vartojamos tik tada, kai aplinkoje pasklinda radioaktyviojo jodo, ir tik tada, kai jas vartoti rekomenduoja Sveikatos apsaugos ministerija.**
2. Kalio jodido (KI) tabletės rekomenduojama vartoti **likus mažiau kaip 24 valandoms** iki galimo radioaktyviojo jodo įkvėpimo ar patekimo su maistu. Blokuoti skydliaukę kalio jodidu dar yra veiksminga **praėjus 2 valandoms** nuo radioaktyviojo jodo įkvėpimo ar patekimo su maistu, bet ne vėliau, **nei praėjus 8 valandoms**. Naudoti kalio jodido (KI) tabletės kitu, nei nurodyta, laiku gali būti žalinga.

3. Kalio jodido (KI) tablečių po 65 mg vienkartinė dozė įvairioms žmonių amžiaus grupėms:

Amžius	Kalio jodido (KI) vienkartinė dozė, mg
Naujagimiai iki 1 mėn.	16 (ketvirtis tabletės)
Kūdikiai nuo 1 mėn. iki 3 metų	32 (pusė tabletės)
Vaikai nuo 3 iki 12 metų	65 (viena tabletė)
Vaikai nuo 12 metų, suaugusieji, nėščiosios ir krūtimi maitinančios moterys	130 (dvi tabletės)

Pastaba: žmonėms, kuriems skydliaukė yra pašalinta, kalio jodido (KI) tablečių vartoti nereikia.

4. Vienkartinė kalio jodido (KI) dozė **apsaugo skydliaukę nuo radioaktyviojo jodo poveikio 24 valandas**.
5. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus, nėščioms ir krūtimi maitinančioms moterims bei vyresniems nei 60 metų amžiaus žmonėms galima vartoti **tik vieną** kalio jodido (KI) dozę. Kitoms gyventojų grupėms, esant nepalankiai avarinei situacijai (užsitęsęs radioaktyviųjų medžiagų išmetimui į aplinką, nėra galimybių saugiai evakuoti žmones ir kt.), gali būti rekomenduojama vartoti **dar vieną dozę**.
6. Tabletes galima sukramtyti arba nuryti nesukramtytas. Tabletes galima sutrinti į miltelius arba ištirpinti vandenyje, sirupe arba panašiam skystyje, kad vaikams būtų lengviau vartoti tinkamą dozę. Ištirpintos tabletės vartojamos nedelsiant, nes greitai suskyla veiklioji medžiaga.
7. Pašalinis kalio jodido (KI) tablečių poveikis pasireiškia retai, apie tai yra informacijos kalio jodido (KI) tablečių pakuotėje esančiame vartojimo lape.
8. Skydliaukės apsaugai branduolinės avarijos metu **netinka vartoti** vaistinėse parduodamų spiritinių ar vandeninių jodo tirpalų, purškalų su jodu, maisto papildų su jodu, nes jie neapsaugotų skydliaukės nuo žalingo radioaktyviojo jodo poveikio dėl juose esančio mažo stabiliojo jodo kiekio. Spiritinis jodo tirpalas yra skirtas tik išoriniam vartojimui – tepti ant odos. Jo veiklioji medžiaga yra ne kalio jodidas (KI), o tiesiog jodas, kuris yra stipriai oksiduojančiai ir toksiškai veikianti medžiaga, galinti sukelti cheminių audinių nudegimų ir apsinuodijimą, todėl jokiais būdais jo negalima gerti, net ir skiedžiant vandeniu.